

Dosarul nr. 2rc-125/23
2-22027952-01-2rc-27122023

Instanța de fond: Judecătoria Ungheni, sediul Central – C. Chilian
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malîi

DECIZIE

06 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către avocatul Tamara Casian, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Corpetrolis”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Corpetrolis” împotriva Societății Comerciale „Ecopomex” S.C. cu Răspundere Limitată, cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către avocatul Tamara Casian, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Corpetrolis” din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor indicate în încheierea din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t:

La 28 februarie 2022, SRL „Corpetrolis” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva SC „Ecopomex” SRL, solicitând încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 martie 2023 a Judecătoria Ungheni, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Corpetrolis”.

S-a încasat de la SC „Ecopomex” SRL în beneficiul SRL „Corpetrolis” datoria în sumă de 612,39 dolari SUA, taxa de stat în mărime de 329,70 lei și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3500 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins.

La 07 aprilie 2023, avocatul Tamara Casian, în interesele SRL „Corpetrolis”, a declarat apel împotriva hotărârii din 28 martie 2023 a Judecătoria Ungheni, sediul Central.

Prin încheierea din 28 august 2023 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către avocatul Tamara Casian, în interesele SRL

„Corpetrolis” și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat în sumă de 15 357,77 lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4, stabilindu-i un termen de 10 zile, de la data primirii copiei încheierii.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 10 octombrie 2023, a respins cererea depusă de avocatul Tamara Casian, în interesele SRL „Corpetrolis”, privind scutirea de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 28 martie 2023 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central.

S-a acordat avocatului Tamara Casian, care a acționat în interesele SRL „Corpetrolis”, termen suplimentar de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 15 357,77 lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4. S-a comunicat apelantei că în cazul nelichidării neajunsurilor, instanța de apel va aplica prevederile art. 368, 369 din Codul de procedură civilă și va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel, fără înștiințarea participanților la proces.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curtea de Apel Chișinău, s-a dispus restituirea cererii de apel depusă de către avocatul Tamara Casian, în interesele SRL „Corpetrolis”, împotriva hotărârii din 28 martie 2023 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor indicate în încheierea din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

La 24 noiembrie 2023, avocatul Tamara Casian, în interesele SRL „Corpetrolis”, a declarat recurs asupra încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului reprezentantul recurentei a invocat că în cererea de apel este indicată adresa apelantei SRL „Corpetrolis”, însă încheierea din 10 octombrie 2023 nu i-a fost expediată.

A mai indicat că, instanța de apel a expediat actele judecătorești la adresa electronică a avocatului Tamara Casian casian@webmail.md, însă dânsa nu dispune de această adresă, nefiind notată nici în cererea de apel. În realitate adresa electronică este tcasian@bk.ru, indicată în mandatul anexat la materialele cauzei.

Totodată, a menționat că încheierea din 10 octombrie 2023 nu a fost publicată de instanța de apel pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de la fila dosarului 168, instanța de apel a expediat avocatului Casian Tamara, care reprezintă interesele SRL „Corpetrolis”, încheierea la 07 noiembrie 2023, prin poștă electronică, la 13 noiembrie 2023.

În circumstanțele date, instanța de recurs consideră recursul declarat la 24 noiembrie 2023, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este

întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 28 martie 2023 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Corpetrolis”.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 07 aprilie 2023, avocatul Tamara Casian, în interesele SRL „Corpetrolis”, a depus cerere de apel nemotivată, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 28 august 2023 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către avocatul Tamara Casian, în interesele SRL „Corpetrolis” și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat în sumă de 15 357,77 lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4, stabilindu-i un termen de 10 zile, de la data primirii copiei încheierii.

Copia încheierea din 28 august 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către avocatul Tamara Casian la data de 18 septembrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8010228373AS. (f.d. 158)

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 10 octombrie 2023, a respins cererea depusă de avocatul Tamara Casian, în interesele SRL „Corpetrolis”, privind scutirea de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 28 martie 2023 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central.

S-a acordat avocatului Tamara Casian, care a acționat în interesele SRL „Corpetrolis”, termen suplimentar de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 15 357,77 lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4. S-a comunicat apelantei că în cazul nelichidării neajunsurilor, instanța de apel va aplica prevederile art. 368, 369 din Codul de procedură civilă și va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel, fără înștiințarea participanților la proces.

În conținutul actului judecătoresc este indicat că la 28 septembrie 2023, avocatul Tamara Casian, în interesele SRL „Corpetrolis”, a depus cerere de apel motivată și cerere, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând situația financiară precară, însă o astfel de cerere nu este anexată la materialele cauzei.

Încheierea din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată avocatului Tamara Casian și SRL SRL „Corpetrolis” prin poștă electronică casian@webmail.md, la 17 octombrie 2023 (f.d. 163).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 07 noiembrie 2023, a dispus restituirea cererii de apel depusă de către avocatul Tamara Casian, în interesele SRL „Corpetrolis”, împotriva hotărârii din 28 martie 2023 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor indicate în încheierea din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În baza art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă.

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2023 privind restituirea cererii de apel, prin prisma argumentelor invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată soluția dată în prezenta speță drept una prematură, or, instanța de apel s-a expus în privința raționamentului restituirii cererii de apel, cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 100 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Astfel, în sensul legal menționat actele de procedură ale instanței de judecată urmau a fi comunicate SRL „Corpetrolis” și avocatului Tamara Casian la adresa electronică indicată cererea de chemare în judecată și în mandatul avocațional.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la materialele cauzei, este anexat mandatul Seria MA nr. 1782259 din 24 februarie 2022, întocmit de avocatul Tamara Casian, care atestă că, adresa electronică este tcasian@bk.ru. (f.d. 3)

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, eronat a constatat că a efectuat toate acțiunile legale pentru a aduce la cunoștință apelantei încheierea, prin care a respins cererea apelantei privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și i-a acordat un termen suplimentar de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, or s-a stabilit că nu există nici o dovadă la materialele cauzei, care ar demonstra că actul judecătoresc i-a fost adus la cunoștință avocatului Tamara Casian la adresa electronică indicată în mandat tcasian@bk.ru sau persoanei juridice SRL „Corpetrolis”.

Instanța de recurs, reține că avocatul Tamara Casian, care a acționat în interesele SRL „Competrolis”, în contextul în care a depus cererea de apel și cerere de scutire de la plata taxei de stat, prin prisma art. 56 alin. (2) și art. 61 din Codul de procedură civilă, urma să depună diligența necesară pentru a urmări derularea procesului, ceea ce nu a întreprins o perioadă îndelungată. Totuși, punând în balanță obligația instanței de a comunica actele judecătorești participanților la proces și omisiunea participantului de a se interesa de soarta dosarului, reținând obligația pozitivă a instanței judecătorești de a garanta buna administrare a justiției, apelantului, în condițiile speței respective, nu i se poate imputa abuzul de drepturile sale procedurale sau nerespectării obligațiilor procedurale, având în vedere că instanța de apel nu i-a adus la cunoștință actul judecătoresc.

Cele relatate supra denotă netemeinicia încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău prin restituirea apelului declarat de avocatul Tamara Casian, în interesele

SRL „Corpetrolis”, i-a îngădit apelantului dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CțEDO, or, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cauza *Airey vs. Irlanda*, Curtea a notat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Tamara Casian, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Corpetrolis”, de a casa integral încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de către avocatul Tamara Casian, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Corpetrolis”.

Se casează încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Corpetrolis” împotriva Societății Comerciale „Ecopomex” Societate cu Răspundere Limitată, cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi